

Tampereen OMAKOTIVIESTI

Tampereen
Omakotiyhdistysten
Keskusjärjestön jäsenlehti

1/2016

Lämmin koti käy uudella Teboilin rikittömällä

Teboilin uudet rikittömät polttoöljyt ovat nyt korvanneet aiemmat tuotteet. Uutuudet pitävät huolen, että kotisi lämpenee entistäkin puhtaammin. Rikiton polttoöljy sopii taloosi ihan sellaisenaan, lämmitysjärjestelmään ei tarvita mitään muutoksia. Valitse Teboil Motor/Lämmitys kevytpolttoöljy tai Teboil Motor/Lämmitys Activ kevytpolttoöljy, joka palamista parantavan katalyytin ansiosta palaa vieläkin tarkemmin ja nokeaa vähemmän. Nauti puhtaammasta lämmöstä ja tee öljytilauksesi jo tänään!

Tilaa numerosta **0800 183 300** (0800 183 20 på svenska)
tai osoitteesta www.teboil.fi/tilaus

TEBOIL

huoltaa autoja ja ihmisiä

MYyntI, ASEnnus SEKÄ HUOLTO:

- Öljypolttimet sekä tarvikkeet
- Kaasupolttimet sekä tarvikkeet
- Lämmityskattilat sekä kattilahuonevarusteet
- Lämmönsäätöjärjestelmät
- Kevytöljysäiliöt
- Patteriventtiilit sekä termostaatit
- Ilma-Vesi lämpöpumput

24 h VIKAPÄIVYSTYS

**POLTINTEKNIikka
ALA-KORPULA OY**

Puh. 0400 429 971, TAMPERE
WWW.POLTINTEKNIikka.FI

PUHEENJOHTAJAN *palsta*

Talollisten talviajatukset !!!

Niin talollisten kuin muidenkin sähkönkuluttajien ajatuksissa on pyörinyt mitä tapahtuu Tampereen Sähkölaitoksen alueen energian perusmaksulle ja siirtomaksulle, kun taustalla kummittelee

Carunan hinnoittelutarina. Sähkölaitoksemme ei kuitenkaan ole tietääkseni suunnittelemassa järjestyttäviä korotuksia mutta nousuja kuitenkin! Toivotaan, että ne ovat maltillisia ja sopeutuvat Pirkanmaan muiden esim. Elenia Vattenfall ja Leppäkosken Sähkön linjaan n.5-8% nousuihin.

Tämän energian siirtomaksun nousun joutuu talollinen kuitenkin maksamaan, koska tätä ei voi kilpailuttaa.

Luulisin, että tamperelaisittain olisimme paremmassa tilanteessa, koska meidän sähkökaapelointimme on suurimmaksi osaksi jo maahan laitettuna lukuun ottamatta tietenkin osaa Aitolahti- Teisko alueita.

Tampereen Omakotiviesti 1/2016

*Tampereen
Omakotiyhdistysten
Keskusjärjestö ry
Hatanpäänkatu 15 B
33900 Tampere
www.tampereenomakoti.fi*

Puheenjohtaja
Simo Ylisiurunen
Puh. 040 529 7920
simo.ylisiurunen@
elisanet.fi

Varapuheenjohtaja
Juhani Skogberg
Puh. 0500 887 950
juhani.skogberg@tpnet.fi

Sihteeri
Tuula Lahtinen
Puh. 050 521 4899
tuulalahtinen@
hotmail.com

Taloudenhoitaja
Carita Sinkkonen
040 586 5610
taloudenhoitaja.trekj@
gmail.com

**Omakotiviesti
Vastaava toimittaja**
Raisa-Tiina Lahtinen
Puh. 050 530 8913
treomakotiviesti@
gmail.com

Ilmoitusmyynti:
Puh. 045 133 1981
ilpo.siimes@luukku.com

Toimitusneuvosto:
Hallitus ja lehden toimitus

Painos 8 000 kpl
54 vsk.
Lehti ilmestyy 4 kertaa
vuodessa

ISSN 1799-4039

Jaarli Oy 2016
paino@jaarli.fi

Kun talollinen ja muutkin sähkönkäyttäjät säästävät sähköä niin sähkön toimittajat keksivät kyllä, millä tuloutetaan euroja puutos kotiin takaisin, Niin, että se siitä säästämisestä!!

Tampereen Sähkölaitoksen kanssa Keskusjärjestö on neuvotteluissa jonkinlaisesta yhteiskampanjasta niin, että perästä kuuluu!!

Hulevesivero eli mikä on hulevesi? Hienosti keksitty tavalliselle sadevedelle uusi nimi. Kun tonttialue rakennetaan täyteen taloa ja pihakäytävää ja pysäköintialuetta, jotka asfaltoidaan ja estetään sadeveden normaali imeytyminen maastoon. Kattovedet ja asfaltin pintavedet johdetaan viemäroinnillä puhdistamolle. Tästä muodostuu lisäkuormitusta puhdistusprosessiin ja täten lisäkustannuksia. Tälle hulevedelle on keksitty vero, jota joissakin Suomen kaupungeissa suunnitellaan kiinteistöjä verolle.

Jossakin lehtileikkeessä mainittiin Tampereen kohdalla Lielahden tehdasaluetta mahdollisesti huleverolle.

Hulevesivero perustuisi tontin neliömäärään. Netistä voitte tutustua tulevaisuuden hulevesiin ja - veroihin.

Talven selkä on jo taittunut ja talolliset ovat päässeet vähäisillä lumitöillä, mutta tilalle on tullut suuremmat hiekoitustyöt varsinkin niille, joilla on tontin edustalla tuo kirottu jalkakäytävä.

Pieni pakkasjakso tammikuulla muistutti vanhanajan talvesta, mutta talollisten onneksi lauhkea talvi on säästännyt halpaakin lämmitysöljyä. Hyvää ja aurinkoista pääsiäistä ja kevättä!

Pj Simo Ylisiurunen

KEVÄTKOKOUSKUTSU!!

Tampereen Omakotiyhdistysten Keskusjärjestö ry:n edustajiston

KEVÄTKOKOUS

Tiistaina 26.4.2016

Kehräsaassa (Alaranta)

H.Liljeroosin luentosalissa 3. kerros. Käynti pihamaan perältä.

Valtakirjojen tarkastus alkaen klo 17.30 ja varsinainen kevätkokous n. klo 18.30.

Klo 18 - 18.30 mahdollinen esitelmän pitäjä, joka selviää ajan myötä.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät kevätkokousasiat kuten vuoden 2015 tilinpäätös taseineen ja toimintakertomus vuodelta 2015.

Kahvitarjoilu! Tervetuloa! Hallitus

SISÄLLYSLUETTELO 1/2016

Puheenjohtajan palsta.....	3
Keskusjärjestö ry:n kevätkokous	4
In memorian Jouko Tamiola	6
Luottamusmiehen palsta	8
Lakimiehen palsta	11
Talotekniikan palsta	14
Vessa asiaa	17
Juuriharja, mäntysuopa ja järvivesi?	19
Sote-sohvalla	22
Omakotiyhdistykset toimivat: Talvitapahtuma Kumpulassa	25
Omakotiyhdistykset toimivat: Ikurin hiihtokisat	26
Omakotiyhdistykset toimivat: Viinikka-Nekalan talvipäivä	28
Härmälän pilkkikisat	30
Matkailuilta - Ystävyyskaupungit	31
Pönttöjä rakentamaan.....	33
Risujen keräys	35
Raisa-Tiinan peräkamari	37

IN MEMORIAM
JOUKO TOIVO OLAVI TAMIOLA
6.3.1943 - 19.12.2015

Tampereen Omakotiyhdistysten Keskusjärjestön pitkäaikainen taloudenhoitaja Jouko Tamiola on siirtynyt maallisista toimista toisenlaisiin tehtäviin.

Jouko tunnettiin niin töissä kuin näissä vapaaehtoisissa yhdistystehtävissäänkin tunnollisena ja tarkkana sekä jokaisen kanssa hyvin toimeentulevana henkilönä. Koulutukseltaan Jouko oli vanhan koulujärjestelmän merkonomi, josta syystä hänelle lankesi yhdistyksissä taloudenhoitajan tehtävät jo ammattinsakin velvoittamana.

Tätäkin kuvastaa Joukon liittyttyä 1980-luvun vaihteessa Ryydynpohjan Omakotiyhdistyksen jäseneksi; niin hänet valittiin vuonna 1981 yhdistyksen taloudenhoitajaksi, jota pestiä jatkui vuoden 2014 loppuun eli kunnioitettavat yli 30 vuotta. Ryydynpohjan oky kutsui Joukon ja hänen vaimonsa Anjan keväällä 2015 kunniajäseniksekseen kiitokseksi pitkäaikaisesta yhdistysaktiivisuudesta.

Keskusjärjestön hallitukseen Jouko valittiin v.1987 ja samalla varapuheenjohtajaksi vuosiksi 1987-1989. Näistä ajoista alkaen Jouko on ollut hallituksen jäsen vuoteen 2011 ja samalla toiminut koko jakson Keskusjärjestön taloudenhoitajana kunnioitettavan liki neljännesvuosisadan ajan.

Molemmat Joukon mieleiset taloudenhoitajan tehtävät oli pakko lopettaa kun terveys alkoi heiketä. Meille kaikille tärkeä hapensaanti alkoi tempuilla.

Keskusjärjestö ja Ryydynpohjan oky jäävät kaipaamaan aina hyvätuulista ja asioihin perehtynyttä yhdistysaktiivia. Toivotamme Joukolle hyvää ja levollista matkaa taivaallisiin tehtäviin!

Tampereen Omakotiyhdistysten Keskusjärjestön pj. Simo Ylisiurunen.

Pyydä tarjous ja voita
ILMAINEN
KATTOREMONTTI!
Katso laaturemontti.fi

Paikalliset
pojat!

HÄMEEN

LAATUREMONTTI

Pirkanmaan yksikkö

www.laaturemontti.fi

Mitä eroa on katolla ja juustolla?

Toiseen sopii reiät ja home.

*Sulava lumi valuu aina jonnekin.
Ei kai talosi yläpohjaan?*

- Uusi katto 2 päivässä!
- Kattopellit omalta tehtaalta
- Tehokas ja laadukas asennuskonsepti
- Kysy myös rahoituksesta

Tule katsomaan alueesi työnäytöksiä,

SOITA 03 3398 6722

Haaveena siistimpi koti? Ota avuksi Komerox Ky

Ammattijärjestäjä Tuula Lahtinen auttaa järjestämään tavarat paikoilleen ja samalla turhat tavarat poistetaan kierrättämällä. Kohta helpottaa ja yllätysvieraatkin ovat tervetulleita.

Hyödynnä kotitalousvähennys!

komerox ky

Soita 050 521 4899
tai laita sähköpostia
komerox@gmail.com

Tavallista parempi Ruokakauppa

SUPERMARKET

LÄNSIPORTTI

Tesomankatu 4 ark. 8-21, la 8-18, su 12-18

LUOTTAMUSMIEHEN *palsta*

Luottamus- miehen penkiltä

Meillä on ollut todellinen hissitalvi. On menty pakkasilla ylös ja alas. Lumen korkeus olisi lapsuuden talvien mukaista, jos kaikki talven sade olisi ollut lunta. Hiihtämään olen päässyt vain kaksi kertaa. Talven poikkeavuuden huomaa myös lämmityksessä. Meillä on ollut maalämpö kymmenisen vuotta. Seuraan sen vaatimaa sähkönkulutusta systemaattisesti. Joulukuussa sähköä kului todella vähän, mutta tammikuussa laitteisto kulutti kWh:ssa mitattuna eniten sähköä mitä olen laitteiston toiminta-aikana kulunut.

Toppuuttelua puunpoltto- keskusteluun

Lämmityksestä ja varsinkin puun poltosta oli keskustelua Keskusjärjestön kokouksessa. Tammikuussa sitä varmasti kului. Ministeriö on kuulemma pohdiskellut puun polttamisen rajoittamista noen ja hiukkaspäästöjen takia. Asia on nyt kuitenkin hautautunut. Vastustus on varmasti ollut tiukkaa. Kuluu siis myös tulevaisuudessakin Tampereella. Onhan asia järjetön: metsien maassa kiellettäisiin puun poltto!

Energianeuvoja Antero Mäkinen kaupungin Ekokumppaneista toppuuttelee keskustelua. Tampereella ei ole mitään aikeita rajoittaa puun käyt-

töä tulisijoissa. He kyllä mielellään neuvovat parhaita tapoja polttaa puuta. Omakotiyhdistykset voivat hyödyntää myös tässä kaupungin tarjoamia palveluja. Erään vinkin Antero Mäkinen antaa heti kokeiltavaksi. Tulisija kannattaisi opetella sytymään päältä. Tässä on tietysti haasteita meille vanhan koulukunnan edustajille, joille tulisijan alta syyttämisen on jo miltei kapaloissa opittu!

Kaikkea säästäväisyyttä pitää omakotiväen edelleen kehittää, sillä esimerkiksi energian- ja veden käytössä kiinteät maksut ovat kohoamassa. Sähkön siirtohinta on tästä hyvä esimerkki. Kulutuksen kilpailutus ei tuo merkittäviä säästöjä, sillä noin puolet sähkön hinnasta on siirtomaksua. Tampereella ei tuntuisi olevan paineita korottaa siirtomaksuja, koska täällä ei verkostoa

tarvitse enää siirtää niin paljoa maan alle kuin maaseudulla.

Omakotiasuminen on haasteissa

Omakotitalojen heikko markkinatilanne on miltei uutisten päivittäistä antia. MTV3n uutiset kertoivat kyllä karun totuuden nykytilanteesta. Tilastojen mukaan koko maassa valmistui viime vuonna vain noin 8 000 uutta omakotitaloa. Määrä on vain puolet vuonna 2005 valmistuneista omakotitaloista. Nyt kuitenkin pitää muistaa, että omakotitalo on edullinen tapa asua. Mitataan sitä vaikka energian kulutuksella. Sähkösaunallisen kerrostalokolmion sähkönkulutus voi olla lähes 7 000 kWh/v. Samanlaisia kulutusarvoja olen kuullut monelta omakotiasujalta.

Valtakunnallinen tilanne näkyy myös Tampereella. Viime vuonna oli tarjolla omakotitontteja poikkeuksellisen suuri määrä. Paljon niitä jäi myös varaamatta. Esimerkiksi Kämmenniemen tontit eivät kiinnostaneet rakentajia ollenkaan. Tampereella oli perinteisesti tarjolla, sekä ostettavia tontteja, että vuokrattavia tontteja. Kysyntää oli nyt selvästi enemmän vuokrattavilla tonteilla. Tähän oli varmasti pääsyynä talouden epävarmuus. Vaikka kaupungilta ostettava tontti on edullinen, se on kuitenkin merkittävä osa rakennuskustannuksia.

Omakotitonttien kaavoitusta ei kuitenkaan olla vähentämässä. Pikemminkin pitäisi pohtia tonttien vuokrien ja myytävien tonttien hintojen alentamista. Suomessa on käynnissä valtaisa maan sisäinen muuttoliike, jossa Tampereen tapaiset kasvukeskukset houkuttelevat muuttajia. Omakotitalo olisi heille hyvä ja edullinen ratkaisu. Ajatusta tukisivat asuntojen huimat hintaerot maan sisällä. Lähtökunnan omakotitalon hinnalla ei Tampereelta muuttava perhe saa kuin pienen kerrostalo-

asunnon. Vakavasti pitäisi pohtia olisiko jälleen tarve kaavoittaa asevelikyliä, joissa tontin hinta ei olisi esteenä rakentamiselle.

Joukkoliikenteen kiemuroita

Joukkoliikennelautakunta päätti tammikuun kokouksessaan tulevan syksyn bussiliikenteen järjestämisestä. Samalla meille esiteltiin ratikkahanketta. Ratikkatoimisto on käynyt vuoropuhelua erilaisten järjestöjen kanssa. Ihmettelin, ettei omakotiväki ollut keskustelukumppaneiden joukossa, vaikka ratikka vaikuttaa erityisen paljon meidän liikkumiseemme. Sainkin lupauksen, että Keskusjärjestölle tulee kutsu keskustelemaan ratikasta. Keskusjärjestö ottaa varmaan mukaan yhdistysten edustajia keskustelemaan.

Ratikan suuri haaste on sen edellyttämä syöttöliikenne. Verrattuna suoraan bussiyhteyteen pakollinen vaihto ratikkaan muuttaa matkan hankalammaksi. Käytännössä ratikasta hyötyisivät vain ne, jotka asuvat mahdollisen ratikkalinjan läheisyydessä. Vaikka kuinka perustellaan vaihdon olevan helppo, käytäntö on yleensä täysin erilainen. Kulkuvälineen vaihto on erityisen hankala lapsiperheille ja ikäihmisille

Ratkaisematta jäi vielä muutaman bussilinjan ja koululaiskuljetukset, jotka ovat kiistämättä tärkeä asia omakotialueiden liikenteen järjestämisessä. Koululaisreiteissä ongelmia on erityisesti ollut Atalan/Tasanteen ja Vehmaisten suunnilla, joissa koulumatka bussilla on ollut kohtuuttoman pitkä. Sain hyväksytyä lautakunnassa pöytäkirjan, joka edellyttää koulujen ja asuinalueiden välisten reittien tarkemman tarkastelun. Eläkeläisten puolihinta-ajan laajentaminen pitää saada myös kuntoon heti, kun se on taloudellisesti mahdollista.

Palvelut Sote-kuntoon?

Alueiden palvelujen suunnittelu on täydessä vauhdissa. Helmikuussa on käynnis-

tetty pilotti aikuisten terveystarkastuksesta ja hammaslääkärin tutkimuksesta samalla käyntikerralla. Pilotti on käynnissä Liisanpuiston hammashoitolassa. Toiminnassa suuhygienisti tekee normaalin suun terveystarkastuksen, ja vastaanotot ovat normaalimittaisia. Samassa hoitolassa on paikalla hammaslääkäri, jolloin potilaat tarvittaessa pääsevät suoraan hammaslääkärin vastaanotolle.

Kaupungin terveystarpeita arvostellaan, mutta toisaalta niihin ollaan myös tyytyväisiä. Esimerkiksi tamperelaisten halukkuus vaihtaa terveystarpeita muihin kuntiin on vähentynyt edellisvuosista. Kaupungin sisällä terveystarpeiden vaihto on kyllä edelleen vilkasta, sillä 1300

tamperelaista vaihtoi toiselle palvelupisteeseen viime vuonna. Mitähän sitten tapahtuu, jos ja kun Sote tulee?

Sote- ja alueuudistus puhuttavat nyt valtakunnan poliitikkoja. Alueuudistus näkyy myös kuntatasolla, jos puolet kunnan toimista siirtyy maakuntatasolle. Huolestuttavaa on, että maakuntatasosta on kokoamassa isoa apparaattia. Tämä tietää väistämättä isoa hallintoa ja kustannuksia. Nyt jo väläytellään maakuntatasolle omaa verotusta. Toivottavasti isot kaupunkiseudut, kuten Tampere, pystyvät hillitsemään maakuntien tehtävien paisuttamista.

Kevätterveisin Matti Höyssä

Sinulle, joka olet menettänyt läheisesi,
- palveleva perheyrietyksemme

Juhani Mäkipää

Teitä palvelevat myös:
Pekka Jokiranta
Jukka Mäenanttila
Mika Leinonen

Leena Mäkipää-
Koivumäki

Lähes vuosisata hautausalan kokemusta Tampereella.

PÄIVYSTYS YMPÄRI VUOROKAUDEN: 050 362 9690

Kalevan puistotie 17, (03) 255 4102 • Kauppakatu 12, (03) 253 1720
• Aleksanterinkatu 15 (Htsto Vuori), (03) 212 2137

www.tampereenhautauspalvelu.fi

LAKIMIEHEN *palsta*

Asianajaja, oik.lis. Tarmo Lahtinen vastaa Omakoti-Viestin lukijoiden kysymyksiin, jotka koskevat mm. kiinteistöjuridiikan ajankohtaisia asioita. Kiinnostavat aiheet tai selvitettävät tapahtumat tulisi esittää Lahtiselle hyvissä ajoin ennen seuraavan lehden ilmestymistä. Luonnollisesti juristimme antaa alan neuvoja maksutta yhdistyksen jäsenille ja tarvittaessa hoitaa niitä pidemmällekin kohtuu hintaan.

Yhteystiedot:

puh. (03) 212 8909,

040 5477874

asianajolahtinen@elisinet.fi

Tuomioistuintodisteluun muutoksia

Suomen kansalainen käy harvemmin käräjillä. Viime vuonna uusia rikosjuttuja tuli käsitteilyyn käräjäoikeuksiin Suomessa noin 53200 kpl ja Pirkanmaan käräjäoikeuteen 6000 kpl. Uusia laajoja siviili- eli riitajuttuja tuli käräjäoikeuksiin 10500 kpl ja Pirkanmaan käräjäoikeuteen 850 kpl.

Niin sanottuja summaarisia asioita, ja avioerohakemuksia tuli käsitteilyyn huomattavasti enemmän. Näissä asioissa ei kuitenkaan varsinaista riitaa yleensä ole, joten ne rasittavat oikeuksia paljon vähemmän. Summaariset asiat

ovat esim. laskusaatavien perimisiä. Avioerotkin on saatu pitkään jo pelkällä hakemuksella. Vanhemmat lukijat muistavat vielä 1970-lukua, jolloin avioero saatiin valmiiksi vasta kunnan riittelyn jälkeen. Silloin tutkittiin tarvittaessa esim. kumpi puoliso on syypää eroon. Maksetaanko vahingonkorvausta, tai tuleeko tasinko-oikeuden menetystä syylliselle jne. Nythän avioerojen jälkeen vanhaan tapaan riidellään enemmänkin vain omaisuuden osituksesta ja alaikäisten lasten asumispaikasta.

Todistajaksi oikeuteen suomalainen joutuu

kuitenkin huomattavasti useammin kuin aivan omaan rikos- tai riitajuttuunsa.

Todistamaan saapuminen oikeuteen on kautta aikojen Suomessa ollut suorastaan kansalaisvelvollisuus. Kun riidan tai rikosasian selvittelyssä on välttämätöntä kuulla ns. vierasmiestodistajaa, oikeuteen on riidan asianosaisen tai esim. syyttäjän pyynnöstä saavuttava. Kenenkään oikeuksien toteutuminen ei voi olla riippuvainen siitä, että todistelutietoa tietävä ei halua eikä viitsi tulla oikeuteen.

Vuoden 2016 alusta tuli voimaan oikeudenkäymiskaaren uusi 17. luku, joka selvittää todistajan asemaa oikeudessa. Lukuun on koottu pääasiassa vanhoja todistelun periaatteita, mutta muukaan on otettu uuttakin.

Uutta on se, että käräjillä ei enää vannota lainkaan valaa, vaan kaikki todistajat antavat vakuutuksen kunnian ja omantunnon kautta. Monissa pohjoismaissa on jo aikaisemmin luovuttu todistajan valasta, joka annetaan Jumalan kautta. Aikaisempi käytäntö oli siis se, että todistajat, jotka kuuluivat suomalaisen kirkolliseen yhdyskuntaan antoivat valan, jossa he lupasivat ja vannovat puhuvansa totta kaikkivaltiaan ja kaikkitietävän Jumalan kautta. Ns. kirkkoon kuulumattomat antoivat todistajan vakuutuksen, jossa he lupasivat pysyä todistajalausumassaan totuudessa kunnian ja omantuntonsa kautta. Nyt siis jäljempänä mainittuun menettelyyn siirrytään yleisesti.

Lain valmistelussa katsottiin, että todistajana kuultavien yhdenvertaisen kohtelun ja uskonnonvapauden kannalta pidetään perusteltuna, että henkilöä kuullaan neutraalin vakuutuksen nojalla. Uskonnon ja omantunnon vapautteen liittyy ajatus moniarvoisesta suvaitsevasta yhteiskunnasta.

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin ei myöskään ole pitänyt hyväksyttävänä, että henkilö joutuu tekemään selkoa uskonnollisesta vakaumuksestaan valaa annettaessa. Ylipäätään

henkilöllä ei ole velvollisuutta toimia niin, että toiminnasta voitaisiin tehdä päätelmiä hänen vakaumuksestaan.

Valan sisällön muuttuessa uusi laki muutoinkin siirtyy hieman ”maallisempaan” suuntaan. Enää tuomioistuin ei päätöksessään ilmoita, mitä on pidettävänä totuutena, vaan ilmoittaa riita-asioiden päätöksessä, mitä on näytetty eli todisteltu. Tällainen tuomioistuimen saama uskottava näyttö pannaan päätöksen mukaan päätöksen perusteluksi. Tottahan on, että tuomioistuimella ei olekaan kristallipalloa, mistä se voisi todeta 100-prosenttisella varmuudella oikean ratkaisun. Päätös voi käytännössä perustua vain parhaaseen uskottavaan näyttöön tai sen puuttumiseen.

Rikosasioissa, joissa vastaaja tuomitaan syylliseksi, tuomion edellytyksenä on, ettei vastaajan syyllisyydestä jää varteenotettavaa epäilyä. Tässäkin kytkennässä kuvastuu aina mahdollinen pieni epävarmuus, koska päätös voi perustua vain todisteluun.

Uudelleen kirjoitetussa todistelun luvussa on valtaosa ikivanhoja suomalaisia oikeudenkäynnin periaatteita. Vallalla on edelleen ns. vapaan todistusharkinnan periaate. Tuomioistuimen on saatuaan vastaanotettua kaikki esitetty todistelu perusteellisesta ja tasapuolisesti arvioitava todisteiden ja muiden seikkojen näyttöarvo vapaalla todistusharkinnalla.

Vapaan todistusharkinnan periaatetta auttaa ymmärtämään huomio vanhemmasta suomalaisesta lainsäädännöstä. Se perustui ns. legaaliseen eli lakisääteiselle todistusteorialle. Kahdesta ns. varmasta todisteesta tuli täysi näyttö, minkä mukaan voitiin tuomita. Yhdestä todisteesta tuli puoli näyttöä, mille tuomiota ei pääsääntöisesti voitu perustaa. Legaalinen todistusteoria oli jäykän muodollinen. Vapaa todistusteoria johtaa harkitsevien, viisaiden tuomioistuinten jäsenten käsissä parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen.

On selvää, että kaikki todistelu perusuu edelleen siihen, että todistajat puhuvat totta. Vanha rikoslain säännös ns. väärästä valasta eli todistajan valehtelusta oikeudessa on edelleen voimassa. Jos selaisesta jää kiinni, rangaistuksena voi olla vain vankeutta.

Vielä joitakin huomioita lain muutoksista: Vanha käytöntö oikeusprosessissa on ollut, että selvitykset ja esitykset tehdään istunnossa vain suullisesti. Nyt on tullut mahdolliseksi se, että asianosainen saisi lopuksi kirjallisesti oikeudelle esittää, miten hänen mielestään juttu olisi oikeudellisesti ratkaistava. Ilmeisesti uudesta mahdollisuudesta olisi apua tuomioistuimellekin, kunhan vain selvitykset pysyisivät lyhyinä. Niillä saataisiin käsittelyyn lisätarkkuutta, joka pelkästä suullisesta käsittelystä usein puuttuu.

Edelleen riitaprosesseissa on mahdollista käyttää ns. asiantuntijoita todistamisessa. Tällaiset asiantuntijathan ovat yleisiä esim talokauppojen hinnanalennus- ja purkuriidoissa. Asiantuntijat todistavat omaan erityisosaamiseensa pohjautuvia ”empiirisiä” kokemussääntöjä. Jos asiantuntija on tehnyt jossakin talokaupassa esim. kuntotarkastuksen, voi olla kyllä vaikea sanoa, onko hän tavallinen todistaja, joka tietää ko. myydytalon laatuvirheistä, vai onko hän asiantuntija, joka on selvillä yleisemminkin määrättyjen laatuvirheiden merkityksestä talon käyttöikään ja korjaustarpeeseen.

Tampere 9.2.2016.
Tarmo Lahtinen
Asianajaja, Tampere

 24 PESULA.FI

Likaiset matot?
Kahden ison maton
pesu 30 min

SIIVOUSSISSIT®
Ja elämäsi on siistiä

Siivous- ja kotipalvelut
040 537 9111
www.siivoussissit.fi

ÖLJYPOLTINHUOLTO KEIJO HAVERINEN

- ◆ Kattilanvaidot
- ◆ Säiliöasennukset
- ◆ Öljypoltinasennus ja -huolto
- ◆ Lämmönsäätöautomaatiikat
- ◆ Laitteiston kuntoarviot
- ◆ Yli 40 vuoden kokemuksella

0400 236 955

keijo.haverinen@nic.fi
Kiertotie 4, 33450 Siivikkala

TALOTEKNIIKAN palsta

Mittauspurkki ja STUK:n ohjevihkonen pöydällä.

Radon - vaarallista aktiivisuutta

Hajutonta ja näkymätöntä radonkaasua syntyy kallioissa ja sorassa uraanin hajotessa. Pitkään esiintyi epäilyjä, etteivät alhaiset pitoisuudet ole vaarallisia - ties vaikka olisivat hyödyllisiä.

Nykyinen vallitseva yksimielisyys on, että laskennallisesti vuosittain Suomessa kuolee radonin aiheuttamaan keuhkosityöpään 300 ihmistä. Erityisen varmaa menoa tietää tupakointi ja radon yhdessä. Uusissa rakennuksissa sallittu radonpitoisuus on 200 Bq/m³ (Bq=becquereliä

eli radioaktiivista atomin hajoamista sekunnissa kuution kokoisessa ilmassassa). Vanhoissa rakennuksissa raja on 400 Bq/m³. Eli olisi aika välkettä, jos näkisi.

Rakennuksiin vuotaa maaperän kaasuja alapohjan vuodoista. Kaikki kaasuvirtaukset

perustuvat paine-eroon. Erityisen paljon paine-eroa on talvella harjuissa, kun ulkona on pakkanen ja harjun maamassa lämmin. Harju toimii kuin savupiippu tupruttaen yläpäästään. Myös tuuli voi painaa ilmaa mäen rinteeseen, jolloin tuulen alapuolelta purkautuu vastaavasti kaasuja. Aika monet omakotitalot sijaitseva kuitenkin tasaisella maalla ja maaperä koostuu hämäläiseen tapaan savikerroksista. Yllättävää kyllä näissäkin tapauksissa radonia voi tulla sisäilmaan - rakennuksen alla olevasta sora-patjasta. Tietysti pitoisuudet ovat harjualueita oleellisesti pienemmät.

Jos aikoo myydä tai vuokrata talonsa, tai muutoin haluaa saada varmuuden sisäilman pitoisuudesta, kannattaa tilata Säteilyturvakeskukselta mittauspurkin tai pari. Se sijoitetaan oleskelutilaan ja palautetaan STUK:lle. Purkissa olevan filmin valottuneisuudesta STUK laskee radonpitoisuuden. Analyysi maksaa alle 55,-. Vähintään pari kuukautta kestävä mittaus tulee tehdä talvella, jolloin tuulettusta ei tehosteta ikkunoita avaamalla.

Miten alentaa pitoisuutta?

Periaatteessa maaperäkaasujen pääsyn sisälle voi estää tiivistämällä alapohjan. Valmiissa talossa tämä on käytännössä liki mahdotonta. Toimiva ratkaisu on radonimuri tai radonkaivo. Imurilla tarkoitetaan sitä, että tehdään alapohjaan - mieluiten mahdollisimman keskelle - aukko. Sen alle kaivetaan onkalo, joka voidaan täyttää pienillä kivillä tai sepelillä. Aukkoon asennetaan imukanavan pää, josta johdetaan katolle poistoputki. Poistoputken päähän asennetaan imuri. Putken hyvä materiaali on viemäriputki, jolloin mahdollinen viileän maasta imetyksen kaasun aiheuttama putken ulkopinnan hikoilumahdollisuus vähenee. Ullakolla putkeen tehdään kondenssieristys. Lattia-aukon ja putken sauma tiivistetään huolella, samoin muut mahdolliset lähistön lattiasaumamat. Tavoite

on muodostaa rakennuksen alle alipaine, jolloin kaasut eivät virtaa sisälle. Ilmavirta on karkeasti vähintään 5 litraa sekunnissa sataa neliötä kohden.

Rossipohjatapauksissa asennetaan imuputki syvemmälle, ehkä pariin metriin. Tavoitteena on pitää maa alipaineisena, ei ryömintätila, jonka alipaine voi imeä maasta entistä enemmän radonia, joka sitten voi virrata asuintiloihin rakojen kautta. Maan pitäminen alipaineisena lisää jonkin verran alapohjan lämpöhäviöitä.

Jos lattian alta imu on vaikeaa, asennetaan rakennuksen lähelle radonkaivo. Idea on sama kuin imurissa. Ilmavirta on kuitenkin helposti kolminkertainen, jotta myös talon alle saadaan alipaine. Kaivon syvyyden tulee olla yleensä 3...5 metriä. Kaivo ei tule kyseeseen, jos pohjavesi on korkealla, imuaukko ei voi olla vedessä. Usein radonkorjauksen yhteydessä korjataan myös yleisilmanvaihtoa. Asentamalla koneellinen poisto/tuloilma saadaan asuintilojen alipainetta pienennettyä. Bonuksena pienevät lämmityskulut ja lattiaveto. Samalla rakennuksen tiiviyyttä kannattaa parantaa, sillä tuloilma saadaan hallitusti suodatettuna eikä epämaäräisten rakojen kautta.

Asensin radonimurin vapaa-ajan mökkiimme Pispalassa. Mittaukset ovat käynnissä, mutta heti oli havaittavissa kellarin ilman laadun oleellinen parantumisen. Maasta pääsi aiemmin sisälle muutakin kuin radonia. Kustannukset olivat minun tapauksessa alle kahden tonnin. Yleensä menee kahdesta tuhannesta viiteen tuhatta euroa.

Tarkempia ohjeita löytyy mm. STUK:n nettisivuilta ja ylipäänsä hakusanoilla radonimuri, radonkaivo jne.

*Teksti:
Börje Hagner LVI-DI*

TEEN TYÖT JOSTA ET ITSE SELVIÄ

- Pihapuiden kaadot
- Risujen / puiden pois kuljetukset
- Kantojen poisto tonttia rikkomatta
- Pensas- / kuusiaitojen leikkaukset
- Pihan- / maanmuokkaukset
- Rännien puhdistus ja ulkopuolelta pesu
- Omakotitalojen / kesämökkien ulkomaalaukset
- Ym. koti- / mökkityöt

Kysy lisää!

Tmi Avuksileo
Puh. 040-961 5932

Muista kotitalousvähennys.
Vastuuvakuutus on!

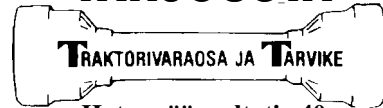
Olemme palanneet uudelleen Lielahteen

LOUNAS-KAHVILA KONDITORIA

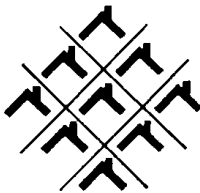
Mainio

Possijärvenk. 3, LIELAHTI, p. 344 4244
Av. ma-pe 6-18, la 8-15

**KANNATTAISI
MUUTEN KYSYÄ
POLTTOÖLJY-
TARJOUSTA**

Hatanpäänvaltie 40
33900 Tampere
Puh. 03-2122 747

**Tampereen
Omakotiyhdistysten
Keskusjärjestön jäsenlehti**

Täydellistä hautausalan palvelua vuodesta 1951

Hautausseimistö
OLAVI MOISIO Ky

Tuomiokirkonkatu 26, 33100 TAMPERE
Vastapäätä Stockmannia
Puh. (03) 2124 164
Ark. 9 - 16.30

Huom. Asiakkallemme maksuton paikoitus P-Hämpin parkkiluolassa
ja Stockmannin parkkihallissa

Vessa-asiaa

Meille tuli vesilaitokselta pyyntö että vesimittarin lukema tulisi ilmoittaa heille. Olivat laskeneet aikaisemman kulutuksen avulla jo arvon tulevalle vuodelle. Mittari luettiin ja arvio osui ihan nappiin.

Ihmettelin asiaa. Olin ostanut viime keväänä messuilta uuden suihkupään ja sen piti säästää vedenkulutuksessa 30 prosenttia.

Uusi pyykkikone hommattiin syksyllä ja sen pitäisi kuluttaa vettä vähemmän kuin vanha kone.

Tarkistin kaikki hanat, eikä niissä ollut vuotoa tai tiputtelua.

Sitten testasin vessanpöntön. Laitoin vessapaperinpalan pöntön sisälle takareunaan. Ja sehän alkoi kastumaan hiljakseen. Vessa on toiminut hyvin eikä mitään lorinaa ole ollut. Aivan salakavala vuoto.

Tämä testi kannattaa tehdä vaikka aamulla, kun vessaa ei ole vedetty tunteihin. Noin joka kolmas WC-istuin vuotaa lähes huomaamattomasti.

Vuodon syy on yleensä kulunut kuminen sulkulevy tyhjennysventtiilissä tai kulunut tuovesiventtiilin kumikalvo. Kumiosat kestävät vuotamattomina yleensä 10-15 vuotta. Meillä wc-pöntöllä ikää noin 15 vuotta.

Tilasin putkiasentajan ja hän vaihtoi pönttöön uuden huuhtelusysteemin. Tihkuminen vaan jatkui. Seuraavalla käynnillä otti koko säiliön pois pöntöstä ja vaihtoi kaikki tiivisteet.

Ilmoitan vesilaitokselle parin kuukauden päästä uuden mittarilukeman ja saavat siitä laskettua paljonko vähemmän meillä nyt kuluu vettä. Tein ihan mielenkiinnosta näitä vessapaperitestejä muillekin vessanpöntöille viime viikolla. Kymmenestä pöntöstä neljässä ei ollut mitään tihkumista. Eli tämä on aika yleinen vaiva.

Mahdollisen verkostovuodon havaitsee talon vesimittaria tarkkailemalla.

Vesimittarin näyttötaulusta näkee pienimmätkin virtaumat. Tarkista ensin että kaikki vedenottopisteet ovat kiinni, tällöin vesimittarin näytöllä ei mikään osoitin saa pyöriä. Mikäli osoitin pyörii, on kiinteistössä piilevä

verkostovuoto. Yleisin kiinteistön sisäinen vuoto on wc-pytyn vuoto. Täyttösäiliön kuminen pohjaventtiili on kovettunut joka aiheuttaa vesivuodon pyttyyn.

Kotitalouksissa veden vuosikulutus vaihtelee veden käyttötottumusten, ikärakenteen, kodinkoneiden yms. seikoista johtuen suhteellisen paljon.

Ominaiskulutus on n. 100 - 150 l/vrk/henk. eli yhden henkilön talouksissa 35 - 55 m³/v, kahden henkilön 50 - 100 m³/v, kolmen henkilön 100 - 160 m³/v ja neljän henkilön 120 - 200 m³/v.

Tuula Lahtinen

SUOSIKAA ILMOITTAJIAMME!

TAMPERE • SEINÄJOKI • VAASA

**Raskaan kaluston
varaosat ja
tarvikkeet**

www.tavo.fi

Olemme osa Raskassarja-ketjua

Juuriharja, mäntysuopa ja järvivesi?

Kuka enää raaskii kesälomansa kauneimpia päiviä käyttää mattopyykkiin? Riittääkö niitä sateettomia enää kuivaamiseen? Pitääkö järjestää vahtivuorot mattojen kuivauspaikoille?

Näitä asioita moni pohtii, kun katselee talven aikana nuhraantuneita mattojaan. Kun vielä tuohon kysymysrimpsuun liittää: Kevään juhlat tulossa, joulun glögit perintömatolla, missä pesen ja kuivaan ennen kuin sukulaiset rynnistävät sisään?

Vaikka elämme keskellä järviä ja kaupunki tarjoaa rannan tuntumasta hyviä mattopesupaikkoja, ei aina perinteinen mattojen pesu onnistu. Mutta ei hätää! Tampereelle on levittänyt kätevä itsepalvelupesuloiden verkosto.

”Epilässä, siinä samassa risteyksessä, missä Pispalan paloasema ennen sijaitsi, on toiminut jo vuosien ajan pesula, jossa voi itse pestä pyykkinsä”, kertoi kymmenisen vuotta sitten ystävä.

Hän oli käyttänyt sitä jo hetken aikaa. Pessyt omat ja eläkeikäisen äitinsä kaikki pyykit. Itse kiikutin sinne ensi kertaa lakanapyykkini viitisen kesää sitten, kun aikomani pyykkipäivä osui forecankin mukaan matalapaineiseen viikkoon. Miksi riiputtaa märkiä liinavaatteita yhä uudestaan huuhtoutumassa ”puhtaalla” sadevedellä, kun melkein naapurissa sijaitsevat suuret koneet kuivauskaappeineen. Viiden vuoden aikana 24 Pesula on laajentunut Epilästä eri puolille kaupunkia ja naapurikuntiin. Kaikki uudet pesulat sijaitsevat Kauppakeskusten yhteydessä, jolloin puolen tunnin pesun aikana ehtii suorittamaan päivän ruokaostokset tai piipahtamaan pankkiasioilla ym.

Aiemmin olin katsellut vain TV-sarjoista ja elokuvista, kuinka ihmiset istuvat amerikoissa koneiden päällä ja jutustelevat niitä näitä. Nyt olen monta mielenkiintoista tarinaa kuullut

odotellessani oman pyykkini valmistumista.

Suuret mattokoneet linkoavat, kun Epilän pesulan ovesta astuu hymyilevä Liina Aaltonen. Hän kertoo pesevänsä usein mattoja ja peittoja täällä, vaikka nykyisin asuukin omakotitalossaan Härmälässä. ”Olisihan siellä lähellä Pirkkalan puolella sama pesula ja Turtolassakin, mutta asuimme ennen tässä lähellä ja totuin täällä käymään.” Linkous pysähtyy ja Aaltonen kiskoo kirkkaita räsymattojaan koneesta. ”Meillä mattopyykinä riittää, sillä hankimme koiranpennun. Neljän kuukauden ikäinen Nova Scotian noutaja oppi juuri sisäsiistiksi, joten nyt on hyvä aika pestä kaikki matot.” Liina Aaltonen on kokenut itsepalvelupesulan käteväksi käyttää. ”Kotikoneeseen mahtuu yksi tyyny ja peitto kerrallaan, täällä saa koko perheen vuodevaatteet pestyksi samalla kertaa.” Kuivausrumpu kuivaa ne nopeasti ja ensi yöksi ovat taas käytössä, totean kokeneeni tuon ilon monta kertaa.

Tässä ydintiedot siitä, miten 24 Pesula toimii?

Kaikki 24 Pesulat toimivat itsepalvelupesuloina. Itsepalvelupesulassa asiointi on helppoa, nopeaa ja hyvin ohjeistettua. 24 Pesulaan ei tarvitse ajanvarauksia, aina kun kone on vapaana on se myös käytössä.

Pysäytän pesulan henkilökuntaan kuuluvan ja kysyn mitä voin pyykätä ja millä pesuaineilla?

Pesuloissamme koneet on jaettu pyykki- ja mattokoneisiin.

Korkeateholinkoavissa pyykkikoneissa pysäytetyn pesemään kaikki konepestävät tekstiilit puolesta tunnissa. Pyykkikoneita löytyy kolmea eri kokoa: perus 9 kg, iso 14 kg ja jätti 19 kg. Hinta jokaisessa koneessa alle 1€ / kg. Pesuohjelmia on valittavissa neljä: 30°C, 40°C, 60°C sekä untuvaohjelma. Kaikki ohjelmat sisältävät aller-

gisoimattoman ja hajusteettoman pesuaineen.

Pesuaine kuuluu aina pesun hintaan, ja se syötetään automaattisesti. Käyttämämme pesuaine on allergiatestit läpäissyt ja hajustamaton. Emme käytä huuhtelu- tai valkaisuaineita minkään pesuohjelman yhteydessä. Omien pesuaineiden lisäys koneisiin ei ole sallittua.

Mattokoneissa peset kaikki konepestävät matot 30 minuutissa. Koneiden tehokas linkous takaa, että matot saa puhtaina ja vettä tiputtamattomina kuivumaan pesun jälkeen. (Tuoksuvat puhtailta, eivät mäntysaippualta, toim.huom.) Mattokoneisiimme mahtuu kerralla vähintään kaksi isoa olohuoneenmattoa (170 x 200 cm). Ohjeellinen täyttöraja on 19 kg, ja pesun hinta 18 €.

Sopivan täyttömäärän kriteerit täyttyvät koneesta riippumatta, kun pyykin ja rumpun yläreunaan väliin jää vielä käden mentävä tila. Kaikkia tekstiilejä ja mattoja pestessä suosittelemme noudattamaan valmistajan antamia pesuohjeita. Tärkeimmät pesusymbolit ja niiden selitykset voi tarkastaa esimerkiksi siivous.

Kuivaus

Pyykki voidaan kuivata erillisissä kuivausrummuissa 15 - 45 minuutissa. Mattojen ja isompien tekstiilien kuivaus onnistuu helposti lukittavissa kuivauskaapeissamme. Lukittavissa kuivauskaapeissa pyykkisi ja mattosi kuivuu 24 tunnissa.

Maksaminen

Pesun ja kuivauksen voit maksaa joko syötämällä kolikoita suoraan koneeseen tai suorittamalla maksun kännykällä. Korttimaksumahdollisuuskin on odotettavissa tämän vuoden aikana.

Kaikissa ongelmatilanteissa kannattaa soittaa pesulan seinällä olevaan huoltoonumeroon, josta saa vastauksen ympäri vuorokauden ja huoltomies kiiruhtaa pikaisesti paikalle.

info sivulta. 24 Pesulassa et valitettavasti voi pestä kemiallisesti pestäviä- tai öljyisiä tekstiilejä. Hevoslenoimien pesu kielletty.

**Haastattelut ja kuvat:
Raisa-Tiina Lahtinen**

 jaarli oy
Pukkilantie 2, 14200 TURENKI
www.jaarli.fi
Ari Turunen 050 332 0529 ari.turunen@jaarli.fi

Sote-sohvalla

Pirkanmaan AVH-yhdistyksen puheenjohtaja

Risto Ahlman katselee kotikaupunkinsa vilinää 88 metrin korkeudesta. Torni-hotellin huipulta näkyvät paljasjalkaiselle tamperelaiselle tutut näkymät. 30-vuotinen työura palolaitoksella katkesi kuin seinään marraskuussa 2004. Lukinkalvon alainen aivoverenvuoto ”katkaisi myös filmin” seitsemäksi viikoksi.

”Itse en tuolta ajalta muista mitään. Kymmeniä työkavereita kävi päivittäin vierailulla ja joku tuossa totesikin, että taidan pitää edelleen Taysin ennätystä vierailijoiden määrässä. Ulkopuolisille se näkyi paloautojen ja ambulanssien parveilussa pääoven edessä. Isoon osaan

parantumista vaikutti mahtava tukiverkosto ympärillä.”

Muiden aivoverenkiertohäiriöihin sairastuneiden tukeminen sai Risto Ahlmanin mukaan Pirkanmaan AVH-yhdistykseen, jonka puheenjohtajana hän nyt toimii. ”Olemme koonneet iskuryhmiä, jotka tekevät tietoisuuksia sairaaloihin”, Ahlman kertoo. ”Haluamme painottaa sairastuneille, miten tärkeää on kuntoutus. Kerromme myös yhdistyksestämme, sen kautta saatavasta vertaistuesta ja asiantuntijuudesta.”

Risto Ahlmania onnisti, hän kuntoutui lähes työkuuntoon. ”Ehdottivat konttorihommia pe-

lastuspuolelta, mutta toiveistani päästivät eläkkeelle. Sairastumisen jälkeisten asioiden muisti voi vieläkin patkiä, joten paras on ottaa asiat rennosti”, mies toteaa. Ahlman on aina liikunnut luonnossa. ”Jänismetsälle lähdin melkein heti sairaalasta päästyäni.” Mies kertoo metsästyksen lisäksi kalastavansa, sienestävänsä ja nykyään myös marjastavansa mielellään. ”On kai aika luonnollista, että vedän kalastusretkiä myös yhdistyksessä ja sillä yritän osaltani estää yksin sairastumisensa kanssa kamppailevien ihmisten syrjään vetäytymisen.” Ahlman itse ei menettänyt missään vaiheessa puhekykyään, mutta on yhdistyksen kautta tutustunut moneen afaattikkoon. Heiltä aivosairaus on vienyt puhekyvyn joko kokonaan tai sitä ollaan kuntouttamassa takaisin.

Kuntoutus tukee tehokasta hoitoa

Kuntoutus on avainasia, jota myös Aivoliitos sa ajetaan. Meillä Suomessa hoidon alkupää on koko maailman mittakaavassa huippuluokkaa. ”Tietenkin on merkitystä täälläkin sillä, missä asuu tai sattuu olemaan silloin, kun infarkti iskee.” Risto Ahlman sairastui Tampereella ja oli hetkessä TAYS:in ensihoitoyksikössä. Pieni

merkitys hänen kohdallaan lie myös ammattiin liittyvällä tietoudella. ”Ymmärsin heti, että nyt on mentävä ja kiiruusti.”

”Kurjaa on kuitenkin se, että kuntoutuksessa menetetään liian usein se hieno etu, mikä meillä saadaan hoidon hyvällä aloituksella.” Risto Ahlman kertoo nähneensä mm. miten täysin puhumattomista on saatu hyvällä puheterapialla lähes virheettömästi puhuvia. ”Niihin palveluihin pitää satsata.” Puhuminen on tärkeää kommunikoinnin vuoksi. ”Puhumattomaksi yllättäen jäävä ihminen vetäytyy ja häpeää sairastumistaan. Ennen pitkää tulee masennus ja erakoituminen.”

Toipumisen aikana Risto Ahlmanille tuli entistäkin selvemmäksi perheen ja läheisten merkitys. Lapsenlapset ovat nyt kaikki kaikessa. ”Heidän kanssa eletään tätä päivää, usein tulee mieleen, etten olisi heistä ensimmäistäkään opinut tuntemaan, mikäli olisi silloin aikoinaan käynyt huonosti. Vanhin lapsenlapsistani on nyt 10-vuotias, kaikkiaan heitä on neljä ja viides tulossa.”

”Meillä oli palokunnassa aivan mahtava työporukka”, Risto Ahlman muistelee ja kertoo seuraavansa poikien puuhia edelleen. Tornista

Pieni tietopaketti aivoverenkiertohäiriöistä (AVH), niiden ehkäisystä ja hoidosta

- Aivoinfarkti, aivoaltimotukos
- Aivoverenvuoto, aivojen sisäinen verenvuoto, ICH
- Lukinkalvonalainen verenvuoto, SAV
- Ohimenevä aivoverenkiertohäiriö, TIA

Verenpaineen hoitaminen on tärkeää!

Milloin viimeksi mittasit verenpaineesi?

Mikäli arvot ovat toistuvasti yli 130/85, kannattaa selvittää tilanne terveysasemalla.

Aivoinfarktin tyypilliset oireet:

- Äkillinen, yleensä kivuton suupielen roikkuminen
- Toispuoleinen käden tai jalan voimattomuus tai tunnottomuus
- Puhevaikeus
- Näköhäiriö tai kaksoiskuvat
- Tasapainohäiriö

Oireiden ilmaantuessa soita välittömästi hätänumeroon!

hän on nyt ensimmäistä kertaa tarkkailemassa kaupunkia. Hämeenkadulta puskee paloauto rauhallisesti näköpiiriin. ”Jaahas, nyt pojat laittoi hälytysvilkut päälle, että pääsevät punaisilla kääntymään Rautatienkadulle.”

Lähteet: Aivoliitto ry,
Pirkanmaan AVH-yhdistys ry,
Lähteenkatu 2-4, 33500 Tampere
Puhelin 0400 608284,
puhelinpäivystys ma-pe 10.00-14.30

Ravitsemus rakentaa aivoterveyttä

Ravinto vaikuttaa terveyteen, myös aivoterveuteen. Aivot ovat riippuvaisia siitä mitä pistämme suuhun, koska aivojen kaikki rakennusaineet ovat peräisin ravinnosta. Tämän vuoksi ravinnon tulisi vastata varhaislapsuudesta saakka aivojen tarpeita.

Aivoterveydestä arkipäivää

Pienillä päätöksillä arjen keskellä voit vaikuttaa merkittävästä aivojesi hyvinvointiin. Käytä alkoholia harkiten ja jos tupakoit, vähennä tai lopeta. Muista myös hyvä uni, sen merkitys aivoille on elintärkeä.

Liikuta aivojasi

Aivot, mieli ja keho toimivat kokonaisuutena. Kun huolehtii aivojen terveydestä, huolehtii myös mielen ja kehon hyvinvoinnista. Sama toimii myös toisinpäin, liikuttamalla kehoamme huollamme myös aivojamme.

Käytä aivoja mielelläsi

Riittävä lepo on aivoterveyden kannalta erittäin tärkeää ja aivoja pitääkin suojella liian kiivaalta tahdilta. Harrastukset, mielekäs toiminta sekä onnistumiset ja oppimiset tekevät hyvää aivoille. Hyvät ihmissuhteet ja sosiaalinen kanssakäyminen lisäävät mielen ja aivojen hyvinvointia.

Haastattelu: Raisa-Tiina Lahtinen

.....

Autovuokraamo

RentCenter

VUOKRAAMME: henkilö-, paketti- ja kuorma-autot sekä minibussit

(03) 260 6500 www.muuttoauto.net

Talvitapahtuma Kumpulassa

Kumpulan Omakotiyhdistys järjesti talvitapahtuman Kumpulan kentällä lauantaina 12.3. Tapahtuma oli järjestyksessään jo seitsemäs. Parin edellisvuoden talvitapahtumat kärsivät lumenpuutteesta. Onneksi tälle vuodelle tuli talvi, vaikka hieman myöhässä, joten saimme viettää tapahtumaa aurinkoisessa ja lumisessa talvisäässä. Tilaisuuteen saapui n. 60 henkilöä viettämään leppoisaa lauantai-iltapäivää ulkoilun ja yhdessäolon merkeissä. Päätapahtuma tilaisuudessa oli lapsille järjestetty hiihtokilpailu. Ladut olivat erinomaisessa kunnossa, koska vielä ei lämmin föhn-tuuli puhallanut ja sulatellut Kumpulan lumia. Osanottajia hiihtokilpaan ilmoittautui, 13. Pienimmät hiihtivät kentän ympäri kerran, hieman vanhemmat kiersivät saman lenkin kaksi kertaa ja vanhimmat hiihtivät kuntoladulla hieman pidemmän matkan. Lähtöpaikalla odoteltiin rauhallisissa, mutta ehkä hieman jännittyneissä tunnelmissa omaa lähtövuoroa (kuva). Osa kilpailijoista hiihti lenkinsä verenmaku suussa ja vain voitto tavoitteenaan, kun sen sijaan muutama kilpailija noudatti ajatusta. ”Tärkeintähän ei ole voitto, vaan hyvät palkinnot.” Ja palkinnothan olivatkin todella hyvät. Jokainen hiihtäjä sai suorituksensa jälkeen mukillisen

lämmintä mehua, sekä palkintojenjakoseremoniassa mitalin kaulaansa, kunniakirjan sekä tikkarit ja lakut. Eräs pikkumies ensin epäili, että osallistuuko hän kilpailuun laisinkaan, koska hiihtokunto ei kuulemma ollut ihan kohillaan. Mutta kuullessaan, että kaikki osallistujat saavat mitalin ja makeisia oli hän innolla mukana. Onneksi keskeytyksiltä ja doping kohuilta vältyttiin, joten kaikki kilpailijat palkittiin.

Myyntipöydältä sai ostaa limsaa, kahvia ja pullaa, sekä makkaraa, jota sai itse nuotiolla paistella. Makkaranpaistopaikalla oli ajoittain pientä ruuhkaa, mutta se onnistui kaikilta mallikkaasti, vaikka joillekin pienimmille tapahtuma oli ennenkokematon. Sensijaan ketsupin levitys se vasta tarkkaa puuhaa olikin (kuva). Senverran positiivista palautetta osallistujilta tilaisuuden järjestäjille tuli, että ensi talven lumilla tavataan, mutta ennen sitä toteutamme siivoustalkoot, peräkonttikirppiksen, puistojumppaa kesällä ja elokuussa perinteisen elojuhlatapahtuman.

HIHTOKILPAILUT Ikurin Virelässä sunnuntaina 14.2.2016.

Vapaan hiihtotavan kisaan osallistui 52 hiihtäjää. Sää pilvipoutainen, lämpötila 0-^a. Ladut hiihdettävässä kunnossa, vaikka lunta olikin niukasti.

Isompien sarjat (synt. 2009-2008 alkaen) hiihtivät sprintti-matkan 0,5 km, koska talven ei ole monellekaan antanut harjoitusmahdollisuuksia kovin paljoa.

TULOKSET

Tytöt, synt. 2012 ja nuoremmat: 0,1 km

1. Vieno Luuro	Ikuri-Haukil	2.53
2. Helmi Nevala	Ikuri-Haukil	6.58
3. Jenna Virta	Ikuri-Haukil	7.34

Tytöt, synt. 2011-2010: 0,3 km

1. Aino Saksala	Ikuri-Haukil	3.35
2. Selma Kaarela	Ikuri-Haukil	5.07
3. Helmiina Salo	Ikuri-Haukil	6.37
4. Hilma Antikainen	Vuorentausta	7.42

Tytöt, synt. 2009-2008: 0,5 km

1. Veera Linna	Ikuri-Haukil	4.12
2. Petra Haapalainen	Ikuri-Haukil	4.51
3. Tiia Rothovius	Ikuri-Haukil	5.03

Tytöt, synt. 2007-2006: 0,5 km

1. Veera Lähdesmäki	Ikuri-Haukil	2.48
2. Kiia Pirinen	Ikuri-Haukil	4.05
3. Laura Vääränen	Ryydynpohja	4.19

Tytöt, synt. 2005-2004: 0,5 km

1. Emma Aura	Kalkku	2.58
--------------	--------	------

Tytöt, Synt. 2003-2002: 0,5 km

1. Eveliina Nieminen	Tohloppi	2.24
----------------------	----------	------

Tytöt, Synt. 2001-2000: 0,5 km

1. Viivi Kumpula	Tohloppi	2.17
------------------	----------	------

Pojat, synt. 2012 ja nuoremmat: 0,1 km

1. Oskar Pohjola	Ikuri-Haukil	5.00
2. Veikko Onnela	Kalkku	5.57
3. Luukas Lindstedt	Turtola	7.40
4. Voitto Juusela	Lamminpää	9.07

Pojat, synt. 2011-2010: 0,3 km

1. Matias Tiikkaja	Ikuri-Haukil	3.45
2. Reino Ahteensivu	Nokia	4.01
3. Vilho Luuro	Ikuri-Haukil	4.04
4. Jetro Virta	Ikuri-Haukil	4.12
5. Manu Onnela	Kalkku	5.00
6. Daniel Rantanen	Ikuri-Haukil	5.51
7. Joona Haikonen	Kalkku	7.42

Pojat, synt. 2009-2008: 0,5 km

1. Leevi Lähdesmäki	Ikuri-Haukil	3.30
2. Tiitus Jakovuori	Kalkku	4.09
3. Alexander Eremin	Kalkku	4.22
4. Akusti Mänttari	Ikuri-Haukil	4.31
5. Paavo Virtavuo	Kalkku	4.49
6. Samuel Rantanen	Ikuri-Haukil	5.04
7. Markus Tiikkaja	Ikuri-Haukil	6.02
8. Elmeri Nieminen	Tesoma	6.08
9. Matias Siuro	Nokia	6.56

Pojat, synt. 2007-2006: 0,5 km

1. Roope Jakovuori	Kalkku	2.02
2. Julius Rajaniemi	Ikuri-Haukil	2.28
3. Maksim Eremin	Kalkku	3.03
4. Sami Kalin	Tohloppi	3.07
5. Anton Rantanen	Ikuri-Haukil	3.26
6. Nooa Kumpula	Tohloppi	3.36
7. Miika Tiikkaja	Ikuri-Haukil	3.45
8. Tarmo Juusela	Lamminpää	4.00
9. Jesse Virta	Ikuri-Haukil	4.13
10. Oskari Siuro	Nokia	4.14
11. Tomi Rothovius	Ikuri-Haukil	4.21

Pojat, synt. 2005-2004: 0,5 km

1. Martti Lahtinen	Vesilahti	2.17
2. Luukas Rajaniemi	Ikuri-Haukil	2.23
3. Niko Niiniahho	Ikuri-Haukil	3.06

Pojat, synt. 2003-2002: 0,5 km

1. Jesse Salmi	Lentävänn.	2.05
----------------	------------	------

Miehet, 0,5 km

1. Jyrki Mänttari	Ikuri-Haukil	1.25
-------------------	--------------	------

Kiitokset hiihtäjille, vanhemmille ja kisan talkooväelle viime tipan uurastuksesta uuden lumen saavuttua kuin kirjaimellisesti taivaasta.

Hiihtokeli oli melko lähellä nuoskakeliä, mutta lasten hiihtoinnostus oli valtava. Tapahtuman myyntituotteet olivat jälleen vertaansa vailla kuten aiempinakin vuosina.

Kiitos tapahtumasta!

Keskusjärjestön pj. Simo Ylisiurunen

Viinikka-Nekalan talviriehassa suksi luisti ja soppa maistui

Tuomas Vepsäläinen, Susanna Kuutilo ja Carita Sinkkonen iloitsevat tapahtuman onnistumisesta.

”Meillä on kuulemma parempaa hernekeittoa kuin Koikkarin tapahtumassa, niin joku syömään tullut kertoi”, totesi Viinikka-Nekalan Oky:n kirstunvartija Tuomas Vepsäläinen tyytyväisenä. Eikä ainoastaan siksi, että rahaa kilisee. ”Omakustannehintaan näitä myydään ja iloitaan ihmisjoukosta, mikä tänne on sunnuntaitaan tullut viettämään”, puuttuu asiaan makkaragrillin takaa puheenjohtaja Susanna Kuutilo. ”Saimme mukavasti tukea tapahtumaan myös Alue-Alvarilta sekä Hämeen Liikunta ja Urheilu ry:ltä”, muistuttaa yhdistyksen sihteeri Carita Sinkkonen.

Yhdistyksen puuhaihmiset kertovat, että muutama sata osallistujaa on päivän aikana käynyt tässä perinteisessä talviriehassa. Lapsille oli hiihtokisa, jossa kaikki palkittiin. Liukumäki on ollut suosittu ja osa lapsista viihtyy parhaiten luistimilla. Tänä vuonna ilahduimme, miten paikalle tuli myös teinejä. Hengailua ja hernekeittoa! Kyllä nuoret arvostavat että jotain

tapahtuu. Finxin liikuntarasteille osallistuttiin myös innolla.”

Makkaralla kävi myös Raisa-Tiina

Finx järjesti liikuntarastit.

Soppatykillä käytiin ahkerasti.

Tyylinäyte.

Mika ja Katariina Kuukasjärvi ovat jo useana vuonna osallistuneet oman kylän talviriehaan. Erin, 4v. sukki ensi kertaa hiihtokilpailuun, Jere, 8kk tyytyi vielä nauttimaan talvipäivästä vanhempiensa sylissä. Perheen 6v. Roni-poika oli luistelemassa.

Tapahtumassa sai huollattaa suksensa hiihtolomakuntoon.

Härmälän pilkkikisat

Pilkkikisan palkitut.

Härmälän Omakotiyhdistys piti omakotiväen pilkkikisat lumisateisella Pyhäjärvellä lauantaina 20.helmikuuta.

Kala ei oikein ollut syönnillään, mutta palkintosijat saatiin kuitenkin selville ihan saaliin perusteella.

Voittokalat pilkki Jukka Lahtinen, toisen sijan sai Juhani Skogberg ja kolmanneksi pilkki Kauko Tanskanen, joka pökkasi myös Tampereen Omakotiyhdistysten Keskusjärjestön suurimman kalan palkinnon saaliiksi saamallaan siialla. Kisan voittaja Jukka Lahtinen pökkasi pienimmän kalan palkinnon pikkuriikkisellä ahvenensintillään.

Teksti ja kuvat: Juhani Skogberg

Keskusjärjestö palkitsi suurimman kalan saajan.

Matkailuilta kiinnosti omakotiväkeä

Kirjastotalon sali täyttyi matkalle lähtevistä.

Sirje Lällä tiesi kertoa kaiken Puolasta.

Omakotiviestin kutsu tavoitti suuren joukon kiinnostuneita saapumaan 10.2. Vanhalle kirjastotalolle.

Ehdotus Puolan ystävyyskaupunki Lodzin ottamisesta matkakohteeksi keskusjärjestön kevätkalle sai väen liikkeelle. Illan ohjelmassa kiinnostivat tulevan matkasuunnitelman lisäksi Tampereen kaupungin ystävyyskaupunkitoiminta sekä Suomi-Puola-seuran informaatio kohdemaasta.

Kansainvälisyys on osa kaupungin toimintaa

Moni varmasti tietää, että Tampereen Valoviikkojen ensimmäiset valot saatiin lahjoitukseksi Saksassa sijaitsevasta ystävyyskaupungistamme Essenistä. Mutta kuka osaa suunnistaa Tampereella sijaitseviin Norrköpingin puistoon tai Kiovan puistoon? Nimet viittaavat eri maissa sijaitseviin ystävyyskaupunkeihin. Puolan Łódzista toivat 1960 ystävyysvierailulla olleet kaupungin päättäjät lahjaksi saamansa kaksi leijonanpentua, joille alettiin puuhata omaa eläintarhaa Tampereelle. Leijonat saivat yleisöäänestyksessä nimet Tam ja Pere. Eläintarha toimi Sorsapuiston nurkalla v. 1964-72.

Tampereella on 18 Ystävyyskaupunkia

☒ Brasov (Romania)	☒ Łódź (Puola)
☒ Chemnitz (Saksa)	☒ Miskolc (Unkari)
☒ Essen (Saksa)	☒ Nižni Novgorod (Venäjä)
☒ Kanton (Kiina)	☒ Norrköping (Ruotsi)
☒ Kaunas (Liettua)	☒ Odense (Tanska)
☒ Kiova (Ukraina)	☒ Olomouc (Tšekki)
☒ Klaksvik (Färsaaret)	☒ Syracuse (Yhdysvallat)
☒ Kópavogur (Islanti)	☒ Tartto (Viro)
☒ Linz (Itävalta)	☒ Trondheim (Norja)

Lisäksi Tampereella on kaksi kehitys yhteistyöperusteista ”ystäväkaupunkia”, Mwanza Tansaniassa ja León Nicaraguassa

Tampereen kaupungin kansainvälisten asiain päällikkö Satu Vuorinen kertoi ystävyyskaupunkitoiminnan syntyneen aikana, jolloin matkailu oli vielä lapsenkengissä. Kaupungeista kävi monenlaisia delegaatioita vuoroin vieraisa. Nykyisin toiminta on yksi verkosto muiden joukossa. Mm. koulutukseen liittyvää yhteistyötä on etenkin pohjoismaisten ystä-

vyyskaupunkien välillä perusopetuksesta yliopistokaupunkiseminaareihin. Puolan Lodzin kanssa on näyttely- ja kulttuurivaihtoa. Mukamasin festivaaleilla 9.5. nähdään esiintymässä kuuluisa Nukketeatteri Pinokkio Lodzista.

Ystävyysseuralta hyviä vinkkejä

Suomi-Puola-seuran Tampereen osaston sihteeri Sirje Lällä perehdytti matkailuillaan 50-päisen yleisön Puolan perusasioihin sekä tarpeelliseen tietoon sinne matkustamisesta, valuutasta, ruuista, ostoksista ym. Kuulimme myös, että Puolan Manchesteriksi kutsuttavan Lodzin nimi lausutaan Wutz eikä kuten kirjoitetaan. Meitä manselaisia tietenkin kiinnosti myös, mitä reissumme kohteisiin olevassa maan pääkaupungissa Varsovassa kannattaa nähdä yhden vuorokauden aikana. Kaupungin viimeisin vetonaula Puolan juutalaisten museo pitää ainakin nähdä, voittihan sen suunnittelukilpailun suomalainen arkkitehti Rainer Mahlamäki.

Matkan suosio yllätti

”Jännityksellä odottelimme, tuleeko matkailuiltaan ihmisiä. Kun sitten tilaisuus oli alkamassa, laskimme väen määrää salissa ja mietimme, mahtaako meille varattu bussi olla liian pieni”, matkan puuhamies Ilpo Siimes totesi.

Keskusjärjestön puheenjohtaja Simo Yli-siurunen avasi tilaisuuden. Simo on itsekin vaimonsa kanssa ilmoittautunut reissuun ja lopulta selvisi, että lähes kaikki matkailuillaan osallistujista ovat lähdössä myös.

Omakotiviestin toimittaja Raisa-Tiina Lahtinen kertoi matkaohjelmasta ja yöpymisiin varatuista hotelleista. Lodzin ja Varsovan lisäksi matkalla yövyimme menen tullen Liettuassa. Menomatalla on reitin varrella Kaunas, joka on myös ystävyyskaupunkimme. Paluussa poikkeamme maan pääkaupungissa Vilnassa. Viro ja Latvia, joiden kautta matkamme kulkee

Satu Vuorinen kertoi Tampereen ystävyyskaupungeista.

toimivat tällä kertaa ohi vilistävien maisemien lisäksi vain kahvittelu ja ruokailukohteina.

Vastaavana matkanjärjestäjänä toimii ja kuljetuksista vastaa Matka-Vekka.

Matkan hinta on 455 euroa ja se sisältää buskijetukset, m/p laivamatkat Tallinkin Star/Superstar-laivoilla, mennessä aamiaisen laivala, 5 yötä kolmen tähden hotelleissa aamiaisineen, 1xKaunas, 2xLodz, 1xVarsova, 1xVilna, opastetut kaupunkierrokset ainakin Lodzissa ja Varsovassa sekä matkanjohtajien palvelut.

Juttu ja kuvat: R-T Lahtinen

Kysy Puolan matkan mahdollisia peruutuspaikkoja!

Mikäli keväinen retkemme 2.-8.5. 2016 Puolaan kiinnostaa, voitte kysellä mahdollisia peruutuspaikkoja soittamalla p. 045 1331981 /Ilpo Siimes.

Näillä näkymin myös yksi miespaikka on vapaana.

Tavoitteena miljoona linnunpönttöä!

Linnunpöntön ei ole tarvis olla missään älyttömän korkealla. Ripustuskorkeudeksi riittää se, ettei kissa pääse hyppäämällä pöntön suuaukolle. Kuitenkin pönttö kannattaa ripustaa siten, ettei sen edustalla hääräilevät ihmiset ole lentoreitin tiellä. Pöntössä pesivä lintu tottuu helposti lähistöllä säännöllisesti liikkuviin ihmisiin, joten pihapuu sopii hyvin linnunpöntön ripustuspaikaksi. Tämä sinitiainen on juuri menossa omenapuuhun ripustettuun pesäpönttönsä.

Omakotiviesti haastaa lukijansa mukaan valtakunnalliseen ”Miljoona lintupönttöä” kampanjaan. Me voimme omalta osaltamme helpottaa kololintujen asuttopulaa ja saada siitä monin tavoin itselle huvia ja tyydytystä. Hyötyäkin kololinnuista on ihan käytännössä monin tavoin. Seuraavassa on lyhyesti itse kampanjasta ja mukana myös pönttöjen ohjeellisia mittoja. Ollaan mukana tekemässä pienellä paljon hyvää ympäristöllemme.

Maaliskuun alussa käynnistynyt Miljoona linnunpönttöä -kampanjan tavoitteena on nostaa Suomen oksistoon miljoona toimivaa linnunpönttöä toukokuun 2017 loppuun mennessä. Nämä miljoona pönttöä ovat erinomainen ensiapu kolopesijöiden koko ajan pahenevaan asuttopulaan. Nyt tarkistetaan vanhat pöntöt, rakennetaan uusia ja rekisteröidään ne YLE.n nettisivulla olevaan rekisteriin. Samalla syntyy Suomen ensimmäinen kuntakohtainen

linnunpönttökartta. Tervetuloa mukaan maailman suurimpiin pönttötalkoisiin. Rekisteröi pönttösi tästä: <http://yle.fi/aihe/miljoonalinnunponttoa#section-141013>

Mihin tarvitaan näin monta linnunpönttöä?

Suomen metsissä on kova pula koloissa pesivien lintujen pesiksi sopivista koloista. Moni lintumme tarvitsee katettuja, suojattuja tiloja pesimiseen. Ilman pönttöä tai koloa kololintujen lisääntyminen ei onnistu. Miljoona linnunpönttöä -kampanjalla me osallistujat lahjoitamme turvallisia pesäkoloja kololinnuille. Ja samalla lisää linnunlaulua ensi vuonna sata vuotta täyttävälle Suomellemme.

Mitä tästä itse hyödyn?

Itse asiassa omakotitalon pihassa sijaitsevat linnunpöntöstä hyödytään monin tavoin.

Kuten tiedämme, pikkulinnut syövät hyönteisiä ja näin ollen ne suojelevat puutarhakasveja tuhohyönteisiltä syömällä ne vähiin. Monessa pihassa on myös lämpiminä kesäiltoina haittaa hyttysistä. Niiden vähentämiseksi kannattaa pihaan houkutellessa pesäpöntöllä joko harmaasiippo tai kirjosiippo hyttysiä ja muitakin ötököitä poistamaan. Lisänä saadaan linnun laulukonsertit ja mukavaa seurattavaa emojen hääriessä pesäpuuhissaan ja poikasiaan hoitaessa.

Minne ja kuinka pöntön voi ripustaa?

Linnunpöntön voi ripustaa joko talon seinustalle tai pihapuuhun noin kahden - kuuden metrin korkeuteen. Vain tikkaiden pituus käytännössä rajoittaa pöntön sijaintikorkeutta. Lentoaukon suunnalla ei ole mitään väliä, kunhan se ei ole vasten ripustuspuun runkoa tai talon seinää. Sivulle päin ripustustaustasta se voi vallan hyvin olla. Pönttö kannattaa ripustaa siten, että lentoaukko näkyy ikkunasta kat-

sellessa, joka siten helpottaa lintujen touhujen seuraamista.

Presidenttipari aloitti maailman suurimmat pönttötalkoot

Presidenttipari lahjoitti Miljoona linnunpönttöä -kampanjan ensimmäiset viralliset pöntöt. Ne he rakensivat nopeuskisassa, jossa voiton vei täpärästi presidentin puoliso Jenni Haukio.

Naulojen nakutusta ja tiukkaa kellotusta. Sitä oli Suomen presidenttiparin kisailu linnunpöntön rakentamisessa.

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö oli jo viedä nopeuskisassa voiton, mutta kuinkas sitte kävikään. Niinistön pönttö olikin liian löysästi kasassa, ja puoliso Jenni Haukio kiri ohi. Katso videolta tarkemmin, kuinka kävi! <http://yle.fi/aihe/artikkeli/2016/02/29/presidenttipari-aloittaa-maailman-suurimmat-linnunpönttö-talkoot-video>

Minkä kokoinen pöntön pitää olla?

Pöntön koko valitaan toivotun linnun mukaisesti, samoin kuin lentoaukon kokokin.

Laji	Lentoaukon halkaisija cm	Pöntön sisäsvun leveys cm	Pöntön ulkoseinän korkeus cm	Lentoaukon keskipisteen etäisyys katosta cm
Sinihiainen, Höttöhiainen, Töyhtöhiainen, Kuusihiainen	2,8	10	25	7
Kirjosiippo, Talitiainen, Lapintiainen	3,2	10-12,5	30	8
Leppälintu	7	12,5-15	28	8
Kottarainen, Käenpiika, Varpunen, Tervapääsky	5,0	12,5-15	35	8
Liito-orava	4,5	15-18	60	20

Juttu ja kuva: Juhani Skogberg

Risukierros toukokuussa Tampereella

Pirkanmaan Jätehuolto aloittaa jälleen risujen keräyksen Tampereella viikolla 19. Keräykseen kelpaavat puiden ja pensaiden risut ja oksat. Puun rungot tulee pätkiä alle 3 metrin pituisiksi. Puiden lehdet ja muu puutarhajäte eivät kelpaa kyytiin.

Muista ilmoittautua huhtikuun aikana

Kampanjalle avataan verkkosivut osoitteeseen www.pirkanmaan-jatehuolto.fi/risunkerays-huhtikuun-alussa. Sivujen kautta voi ilmoittautua keräykseen **30.4.2016** mennessä. Ilmoittautua voi myös soittamalla Pirkanmaan Jätehuollon asiakaspalveluun, puh. (03) 240 5110.

Keräyksen hinta

Keräyksen hinta muodostuu keräyspaikalla käytetyn työajan mukaan. Vähimmäismaksu on 30 euroa, joka sisältää 15 minuuttia työtä keräyspaikalla.

Yli 15 minuutin menevältä työajalta peritään lisähintaa 25 euroa alkavalta 10 minuutilta. Työaika lasketaan auton tulosta auton lähtöön. Yli tunnin mittaiset urakat laskutetaan Pirkanmaan Jätehuollon normaalin tuntitaksan mukaan. Risunouto laskutetaan seuraavan jätemaksun yhteydessä. Hinnat sisältävät arvonnäköveron.

Mikäli risukasa ei ole valmiina sovittuna keräysajankohtana, turhasta käynnistä peritään

21,08 euron suuruinen maksu.

Jos asiakas on ilmoittautunut keräykseen, mutta risukasa ei ole valmiina keräystyön alkaessa vaan myöhemmin, se voidaan hakea erikseen Repsikka-noudon hinnalla (223,20 €/lavallinen).

Risut portin pieleen

Risut tulee kerätä yhteen kasaan, näkyvälle paikalle portin läheisyyteen. Risut haetaan kahmarilla varustetulla kuorma-autolla, jonka pitää päästä kasan viereen. Auto on isokokoinen ja raskas, joten portin pitää olla tarpeeksi leveä ja pihatien riittävän kantava. Nurmikolle ei voida ajaa, eikä risukasan ympärillä tai yläpuolella saa olla esteitä (esim. puiden oksia tai sähköjohdot), jotka haittaavat risujen nostamista.

Risukeräys alkaa maanantaina 9.5. jolloin risujen on oltava valmiina. Risukasojen on voitava olla paikallaan keräysviikkojen (19 - 20) ajan häiritsemättä muuta liikennettä. Tarkkaa keräyspäivää ei voida ennalta ilmoittaa, koska yksittäisten risukasojen koko vaihtelee suuresti.

Peräkärriäinen risuja maksutta jätteenkäsittelykeskuksiin

Risuja voi tuoda peräkärriällisen maksutta jätteenkäsittelykeskuksiin ympäri vuoden. Jätteenkäsittelykeskukset sijaitsevat Nokian Koukkujärvellä ja Tampereen Tarastenjärvellä.

Risunoutoja tehdään myös muina ajankohdina erillisenä tilauspalveluna. Hinnat ja lisätiedot: www.pirkanmaan-jatehuolto.fi/repsikka

Keväällä 2015 keräykseen osallistui noin 280 tamperelaista taloutta. Kerätyt risut haketetaan jätteenkäsittelykeskuksissa kompostin seosaineksi.

Pirkanmaan Jätehuolto Oy

Risut pois nurkista!

**Ilmoittaudu huhtikuun aikana:
www.pirkanmaan-jatehuolto.fi/risunkerays tai puh. (03) 240 5110**

- kyytiin kelpaavat risut ja oksat
- vähimmäishinta 30 euroa (sisältää 15 min. työtä keräyspaikalla)
- keräys alkaa viikolla 19

Kasvuvoimaa Koukkujärveltä

Vihermulta soveltuu viherrakentamiseen sekä puutarhan perustamiseen.

VIHERMULTA

Henkilöauton peräkärriäkuormallinen itse lapioituna

15€

Suuret erät kuormataan lavalle

15€/m³

Kysy myös kotiinkuljetusta puh. 050 382 2912

Koukkujärven jätteenkäsittelykeskus
Koukkujärventie 361, Nokia
Avooina: ma-pe 6.30–21.00, la 8.30–15.30

**PIRKANMAAN
JÄTEHUOLTO**

www.pirkanmaan-jatehuolto.fi

RAISA-TIINAN peräkamari

Ihanaa, että saimme talvikelit hiihtolomaksi. Omakotiyhdistysten ulkoilutapahtumat onnistuivat, lapset hiihtivät innokkaasti mitaleita kaulaan ja makkarat maistuivat paremmilta valkoisen hangen keskellä. Hienoa, että yhdistyksissä riittää voimaa järjestää lapsiperheille toimintaa arjen keskelle.

Vaikka Suomi on tunnettu yhdistysten maa, monet ry:t kisaavat jäsentenvälisiä siitä, kuka ryhtyy poppoon puhetta johtamaan, kuka kirjaa pöytäkirjaa ja kenen vastuulle annetaan tilit. Sääntömääräisiin kokouksiin ei uskalleta lähteä, sillä vaarana on joutua mukaan hallitukseen. Keskustelin asiasta taannoin valtion virassa yhdistystoimintaa tutkineen henkilön kanssa. Hän kertoi, että epäilemättä aktiivisten jäsenten puute vaivaa monia ja monenlaisia yhdistyksiä. Ainakin pieniä ja keskisuuria,

joissa kaikki toimet täytetään vapaaehtoisin voimin. Toisaalta vapaaehtoistoiminta koetaan tärkeäksi. Harrastusluonteisesti monenmoisiin tehtäviin ilmoittautuvia huudetaan kilpaa mukaan jopa tukemaan ammattityötä. Esimerkiksi palvelutaloissa vilisee vapaaehtoistyötä tekeviä toimijoita hoitajien ja muiden palkollisten joukossa. Enempikin tarvittaisiin ainakin ikääntyneiden avustamiseksi, sitä ei käy kieltäminen.

Omakotiyhdistysten yksi tehtävä on alueensa asujien etujärjestönä toimiminen ja toinen vähintäänkin yhtä merkityksellinen on yhteisen toiminnan toteuttaminen alueella. Yhdistyksen puuhakkaat toimihenkilöt ovat vapaaehtoisina aivan yhtä tärkeitä kuin monissa yleisesti tunnetuissa yhdistyksissä palkatta työskentelevät. Mikä tahansa toiminta, joka kokoaa ihmisiä yhteen ja antaa yhdelle äänen isommassa jou-

kossa, ennaltaehkäisee yksinäisyyttä, eristämistä, jopa joukosta putoamista. Omakotiyhdistyksissä pidetään huolta lähimmäisistä, naapureista ja muista alueen asukkaista. Ongelmien ehkäisy pitäisi nähdä ensiarvoisena tehtävänä ja sitä yhdessä tekevien arvostusta on kohotettava.

Normien purkaminen on päivän sana, mutta tuskin kuitenkaan on tarkoitus supistaa yhdistysten pientä byrokratiaa. Muutaman hengen hallitus vastaa siitä, että asiat hoituvat sääntöjen mukaisesti. Demokratian perusasioita, joita myös omakotiasujille tutulla ruohonjuuritasolla arvostamme.

Opetetaanko enää missään kokoustekniikkaa ja kerrotaanko mitä kuuluu puheenjohtajan, sihteerin ja taloudenhoitajan tehtäviin? Hyvä kysymys. Siitä pitää ottaa selvää. Seuraavassa Omakotiviestissä vastaan ja toivon nyt Omakotiyhdistyksiltä viestejä, löytyisikö omalta alueelta kiinnostuneita kurssilaisia. Laittakaa

viestejä ja mietteitä s-postitse lehtemme uuteen osoitteeseen: omakotiviesti@gmail.com.

Odotan innolla myös juttuja kevään lehteen 10.5. mennessä. Lehti ilmestyy toukokuun lopussa.

Aurinkoisia kevätpäiviä!

Raisa-Tiina Lahtinen

Omakotiviestin toimittaja

p. 050 530 8913

Omakotiviesti ei synny ilman ilmoittajia, siis

SUOSIKAA

ILMOITTAJIAMME!

Lämpölaitehuolto Honkiniemi

- Öljypoltin asennus ja -huolto
- Kattilahuonesaneeraukset
- Säiliöasennukset
- Lämmönsäätöautomatiikat
- Aurinkolämmityslaitteiden asennukset
- Tarvikemyynti

P. 040 3544 885

honkiniemi@hotmail.com

www.honkiniemi.com

Asuntoasiat kuntoon - ammattilainen auttaa

Asumistarpeet vaihtelevat. Välillä tarvitaan isompaa ja välillä taas pienempikin riittäisi. Niin tain näin, mutta aina voitte soittaa minulle mieltä askarruttavasta asuntoasiasta. Yhdessä keskustelemalla asiat yleensä loksahtavat mukavasti paikoilleen.

Oskari Virta
Kiinteistönvälittäjä, LKV
oskari.virta@op.fi
040 774 6717

AUTAN
SINUA KAIKISSA
ASUNTOKAUPPAAN
LIITTYVISSÄ
ASIOISSA
T: OSKARI

Pirkan OP-Kiinteistökeskus Oy LKV

Possijärvenkatu 1, 33400 TAMPERE
Puhelin 010 254 6831

www.opkk.fi

 opkk.fi
OP-Kiinteistökeskus